

en Rente af 3 pCt., og de blev derved i Stand til at laane Pengene ud til deres Medlemmer til en meget lille Rente, 4 eller 4½ pCt. Det er en Tanke, som der muligt kunde komme noget ud af, og jeg henstiller den til Overvejelse.

Endelig skal jeg gøre et Par Bemærkninger til det Ændringsforslag, som hele Udvalget har stillet under Nr. 53. Det gaar ud paa, at der ydes et Tilskud af 5,000 Kr. til Foreningen „Arbejde adler“. Denne Bevilling skal anvendes til Opførelse af et Arbejdshjem ved Gludsted Statsplantageovre i Jylland. Finansudvalget har for 2 Aar siden, eller maaske det var forrige Sommer, været derovre og set Pladsen. Den saa ikke tiltalende ud, thi det var en nogen Sandslette, hvor der var milelangt endogsaa til nærmeste Nabo, i alt Fald til nærmeste Landsby og Station. Jeg har ikke stor Tro til, at der kommer noget synderlig heldigt Resultat ud af det Foretagende, man vil iværksætte derovre, men da Bevillingen i og for sig er lille og Tanken god, har vi fra vor Side ikke villet modsætte os, at der gøres et Forsøg.

Marott: Jeg vil tillade mig at gøre nogle Bemærkninger angaaende et Samraad, der findes omtalt i Betænkningen under Nr. 55, om Anvendelse af de udgivne Tegninger til Husmandsboliger. Dette Spørgsmaal er rejst fra Socialdemokratiets Side, og det er ganske kort blevet berørt af den sidste ærede Taler.

For nogle Aar siden blev der udgivet et Hæfte med Tegninger til Husmandsboliger med vejledende Tekst. Disse Tegninger blev udgivne af det af Landbrugsministeriet nedsatte Udvalg til Tilvejebringelse af Boliger for Statshusmænd. Det kan ikke nægtes, at der her foreligger et meget smukt Værk med mange smukke Tegninger, hvoraf flere er prisbelønnede, og det vil danne en udmærket Vejledning ved Opførelse af Husmandsboliger; men paa den anden Side kan det ikke nytte, at disse Tegninger eksisterer, naar de ikke bliver benyttede, hvad man har Indtrykket af, de ikke bliver. Tegningerne er i sin Tid, i 1909, blevet tilstillede Amtskommissionernes Formænd, men de er vistnok ikke komne syn-

derligt længere; derfor har vi ment, at denne Sag burde fremdrages i Finansudvalget og omtales her i Salen.

Jeg mener, at der maa sættes mere Fart i denne Bevægelse for at fremkalde et bedre Byggesæt. Vi ser jo, hvorledes de grimme og daarlige Bygninger breder sig ud over Landet. I Stationsbyerne f. Eks. gør dette uheldige Forhold sig særlig gældende. Der ser man Samlinger af Huse med Tage, der spiller i alle Regnbuens Farver, karmoisinrøde eller spinatgrønne Tage til skidengraa Vægge o. s. v. Jeg synes, det er et meget uheldigt Byggesæt, som i høj Grad er egnet til at forgrimme vort Land, medens man under de nuværende Forhold, hvor Arkitekturen er saa højt udviklet, burde forsøge at forskønne det ved smukke Bygninger saa meget som muligt. Det er, som sagt, særlig i Stationsbyerne, at dette Forhold gør sig gældende, og det er desværre mange Gange Spekulationens Værk og en Følge af, at Bygherren ikke selv har Sans for Stil og ikke henvender sig til sagkyndige, men tilsidesætter alle Skønhedsbegreber ved Opførelsen af Huset. Det er endnu ikke saa slemt ude i Landsbyerne; der ser man mange kønne, gamle Gaarde og Huse langs Landevejen, men det smukke og tiltalende Byggesæt fra gamle Dage forsvinder efterhaanden og giver Plads for den moderne Bebyggelse, der i mange Henseender er saa uheldig.

Nu er Forholdet jo det, at er der nogen Kunstart i vort Samfund, hvor der finder en Renaissance, en Fornyelse Sted, er det i vor Arkitektur. Arkitekterne gør et stort Arbejde paa at tilvejebringe bedre Bygningsværker, idet de søger at forbinde det gode gamle med det moderne, saaledes at der kan komme en smuk Helhed ud deraf. Jeg vil gerne i denne Forbindelse nævne, at jeg har set, man fra Assuranceselskabernes Side agter at henstille til Justitsministeren, at der bliver udstedt Forbud imod Tækning med Straa. Jeg vil ikke haabe, den højtærede Minister gaar ind derpaa. Assuranceselskaberne kan nok eksistere endda, og jeg mener, det vilde være et Tilbage-skridt, om man forbød at straatække Husene ude paa Landet. Men i øvrigt mener jeg, at Rigsdagen har en Pligt til at arbejde med i denne Sag, derfor henleder vi Opmærksomheden paa de udgivne Tegninger.